

Krst knižnej novinky alebo Pod lipovou vetvičkou

Ivica Hajdučeková (Košice)

Živena, spolok slovenských žien oslávil v tomto roku – 2019 – výročie svojho vzniku (1869). Dnes aktívny spolok, ktorý má obnovené pobočky po celom Slovensku, dokonca aj klub v Prahe, sa hlási k odkazu minulosti, čo potvrdzujú slová súčasnej predsedníčky Magdalény Vášáryovej: „*Ženy, matky a staré matky sú tie, ktoré odovzdávajú kultúrnu tradíciu, a to tým, čo čítajú deťom či ako sa im venujú. Kopírujeme to, čo s nami robili. Živena sa snaží kultivovať tento kultúrny odkaz, aby nebol jednostranný.*“

Pri príležitosti osláv 150. výročia založenia spolku – o čo sa v 19. storočí pričínili, paradoxne, muži a na ich podnet do života uviedli ženy – sa konali viaceré kultúrne podujatia, medzi nimi vedecká konferencia v Bratislave (jún 2019), na ktorej bola predstavená súborná kniha o histórii spolku a časopisu, ale aj reprezentatívny galavečer o vzniku a aktivitách Živeny, ktorým v Novej budove SND v Bratislave oslavy vyvrcholili (september 2019).

V rámci symbolických návratov do minulosti ženského hnutia na Slovensku sa 7. 6. 2019 uskutočnilo vedecké podujatie, ktoré bolo zamerané na významný publikačný počin. V centre záujmu organizátorov konferencie a jej účastníkov bol krst a prezentácia knihy, nad ktorou prevzal záštitu bývalý prezident SR Andrej Kiska. Lipovou halúzkou bola v reprezentatívnych priestoroch Primaciálneho paláca v Bratislave uvedená do života knižná novinka *Živena – 150 rokov spolku slovenských žien*. Publikáciu zameranú na výskum spolku a časopisu iniciovala súčasná predsedníčka Živeny, pani Magda Vášáryová (od r. 2013). Vznikla v spolupráci s Historickým ústavom SAV v Bratislave a ďalšími akademickými pracoviskami, vydaná bola vďaka finančnej podpore viacerých inštitúcií, ktoré si z rúk predsedníčky slávnostne prevzali výtlačok v úvode konferencie (vydanie knihy podporili Nadácia VÚB a Bratislavský samosprávny kraj, výskum pre knihu podporil U. fond na podporu ume-

nia). Samotnú realizáciu tlače zabezpečilo vydavateľstvo Slovart.

Na konferencii vystúpili členovia autorského kolektívu, ktorí pracovali pod vedením Daniely Kodajovej v zložení: Gabriela Dudeková Kováčová, Anna Falisová, Ivica Hajdučeková, Jarmila Hodoličová, Karol Hollý. Spoluautori, ktorí sa ujali výskumného zadania, v prednáškových vstupoch konferencie predstavili jednotlivé kapitoly. Účastníci sa dozvedeli zaujímavosti zo zákulisia výskumnej práce, boli obohatení pútavým autorským výkladom o naplňaní výskumných zámerov či o úskaliach v práci bádateľa. Autenticita vystúpení aj výnimočná atmosféra podujatia boli motiváciou bezprostredne siahnuť po knihe, ktorá je svojím tematickým zameraním priekopníckou (svedčí o tom aj fakt, že prvé vydanie bolo už o pár dní po prezentácii vypredané).

V rámci pripraveného programu si zúčastnené živeniarky a širší okruh poslucháčov vypočuli niekoľko zaujímavých príspevkov: Daniela Kodajová, vedecká garantka knihy, predstavila kapitolu o histórii Živeny, spolku slovenských žien. Karol Hollý sa venoval kritickému prehľadnému tzv. ženskej otázke v kapitole o súradniciach nacionalizmu a konzervatívneho feminizmu v rokoch 1869–1914. Daniela Dudeková Kováčová predstavila problémy Živeny v politických režimoch 19. a 20. storočia a Ivica Hajdučeková venovala pozornosť časopisu Živena v prvom desaťročí poprevratovej Československej republiky. Daniela Bučeková, jedna z prvých členiek obnovenej Živeny, oboznámila prítomných so „živou históriou“ spolku po roku 1989. Záverečné slovo patrilo predsedníčke Živeny Magde Vášáryovej, ktorá sa poďakovala za prínos nielen prítomným autorom, ale aj pracovnému tímu vydavateľstva Slovart.

Konferencia venovaná prvej súbornej knihe o histórii ženského spolku *Živena – 150 rokov spolku slovenských žien* bola dôkazom, že veda a život majú k sebe blízko. Čulý záujem všetkých

účastníčok a účastníkov bol odmenou pre spoluautorky aj spoluautora knihy, ale aj pre organizátorky podujatia. Na margo celkového dojmu poznamenajme, že príjemnú atmosféru podujatia dotváral aj pôsobivý výkon akordeonistu Juraja Liberu.

doc. PaedDr. Ivica Hajdučeková, PhD.

Katedra slovakistiky, slovanských filológií a komunikácie
Filozofická fakulta, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Moyzesova 9, 040 01 Košice, Slovensko
ivica.hajducekova@upjs.sk

Toto dílo lze užit v souladu s licenčními podmínkami Creative Commons BY-SA 4.0 International (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>). Uvedené se nevztahuje na díla či prvky (např. obrazovou či fotografickou dokumentaci), které jsou v díle užity na základě smluvní licence nebo výjimky či omezení příslušných práv.